

	PROCEDURA <i>P-DEH-E 1/2018</i>	 UNIWERSYTECKI SZPITAL KLINICZNY im. Jana Mikulicza-Radeckiego WE WROCŁAWIU
Standard Akredytacyjny CMJ:	Zasady stosowania środków ochrony osobistej	Strona 1 z 10 WYDANIE nr 1 Data obowiązywania: <i>10. 08. 2018</i>

Procedura przeznaczony dla:	Personelu medycznego w lokalizacji przy ul. Borowskiej i przy ul. M. Skłodowskiej - Curie
------------------------------------	--

	Imię i nazwisko	Dział	Data	Podpis
Opracował	Elżbieta Koczan	Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych	<i>29.05.2018</i>	<i>E. Koczan</i>
	Dorota Piotrowska	Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych	<i>28.05.2018</i>	<i>D. Piotrowska</i>
Weryfikował:	Małgorzata Fleischer	Specjalista Mikrobiolog Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych	<i>29.05.2018</i>	<i>M. Fleischer</i>
	Robert Susło	Epidemiolog szpitalny	<i>2005 2018</i>	<i>R. Susło</i>
Akceptacja:	Jarosław Drobnik	Epidemiolog Naczelny Przewodniczący Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych	<i>29.05.18</i>	<i>J. Drobnik</i>
Zatwierdził:	Bogusław Beck	Z-ca Dyrektora ds. Lecznictwa	<i>10.08.18</i>	 Z-CA DYREKTORA DS. LECZNICTWA Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza-Radeckiego wrocławiu <i>Bogusław Beck</i>

1.	Cel i przedmiot procedury	strona	2
2.	Terminologia	strona	2
3.	Zakres stosowania procedury	strona	2
4.	Sposób postępowania	strona	2 – 9
5.	Odpowiedzialność i uprawnienia	strona	10
6.	Dokumenty związane z procedurą	strona	10
7.	Kontrola przebiegu procedury	strona	10
8.	Załączniki	strona	10

1. Cel i przedmiot procedury:

	<p style="text-align: center;">PROCEDURA</p> <p style="text-align: center; color: blue;">P-DEIA-E 1/2019</p>	 <p style="text-align: right;">UNIWERSYTECKI SZPITAL KLINICZNY im. Jana Mikulicza-Radeckiego WE WROCŁAWIU</p>
<p>Standard Akredytacyjny CMJ:</p>	<p style="text-align: center;">Zasady stosowania środków ochrony osobistej</p>	<p>Strona 2 z 10</p>
		<p>WYDANIE nr 1</p>
		<p>Data obowiązywania:</p>

1.1. Celem procedury jest minimalizacja ryzyka związanego z narażeniem pracowników na działanie czynników biologicznych występujących na wielu stanowiskach pracy.

1.2. Przedmiotem procedury jest zapewnienie ochrony i bezpieczeństwa pracownikom i pacjentom Szpitala przed narażeniem na działanie czynników biologicznych.

2. Terminologia:

2.1. Indywidualne środki ochrony przed skażeniami – środki przeznaczone do indywidualnej ochrony powierzchni ciała ludzkiego oraz dróg oddechowych i oczu przed skażeniem środkami trującymi, promieniotwórczymi oraz zakażeniem środkami biologicznymi.

2.2. Czynniki biologiczne - drobnoustroje komórkowe, pasożyty wewnętrzne, jednostki bezkomórkowe zdolne do replikacji lub przenoszenia materiału genetycznego, w tym zmodyfikowane genetycznie hodowle komórkowe, które mogą być przyczyną zakażenia, alergii lub zatrucia.

3. Zakres stosowania procedury:

3.1. Procedura przeznaczona jest do stosowania przez wszystkich pracowników medycznych Szpitala, realizujących bezpośrednio lub pośrednio świadczenia na rzecz pacjenta.

4. Sposób postępowania:

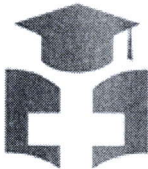
4.1. Ryzyko związane z narażeniem pracowników na działanie czynników biologicznych występuje na wielu stanowiskach pracy, dlatego zasady stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej zna i stosuje w codziennej pracy każdy pracownik Szpitala kontaktujący się z:

- a. pacjentem i jego środowiskiem,
- b. krwią oraz płynami ustrojowymi i wydzielinami pacjenta: płynem opłucnowym, otrzewnowym, mózgowo-rdzeniowym, owodniowym, osierdziowym, mazią stawową, spermą, wydzieliną z pochwy, śliną,
- c. tkankami lub narządami,
- d. wydaliniami pacjenta: moczem i kałem.

4.2. Uniwersalne środki ochrony osobistej dla personelu medycznego spełniają podwójną rolę:

- a. zapobiegają zakażeniu i kolonizacji personelu,
- b. zapobiegają zakażeniu i kolonizacji pacjenta w wyniku przenoszenia na rękach personelu czynników biologicznych od innych chorych,
- c. zapobiegają zakażeniu pacjenta w wyniku przeniesienia czynników biologicznych do tkanek pacjenta w czasie wykonywania zabiegów inwazyjnych.

4.3. Materiały barierowe, przeznaczone na odzież ochronną dla personelu medycznego muszą przede wszystkim zabezpieczać przed przenikaniem szkodliwych dla zdrowia czynników biologicznych

	<p style="text-align: center;">PROCEDURA</p> <p style="text-align: center; color: blue;">P-DEH-E 1/2018</p>	 <p style="text-align: right;">UNIWERSYTECKI SZPITAL KLINICZNY im. Jana Mikulicza-Radeckiego WE WROCŁAWIU</p>
<p>Standard Akredytacyjny CMJ:</p>	<p>Zasady stosowania środków ochrony osobistej</p>	<p>Strona 3 z 10</p>
		<p>WYDANIE nr 1</p>
		<p>Data obowiązywania: 10.08.2018</p>

i osiadaniam ich na skórze. Materiały włókiennicze przeznaczone na ochronną odzież medyczną, np. na fartuchy operacyjne, powinny charakteryzować się przede wszystkim odpornością na: (1) przesiąkanie krwi i innych płynów ustrojowych oraz (2) przenikanie drobnoustrojów przenoszonych przez te płyny. Obok wykazywania się właściwościami ochronnymi, materiały barierowe powinny umożliwiać odprowadzanie ciepła i wilgoci na zewnątrz w celu zapewnienia komfortu użytkowania.

4.4. Odzież ochronna: rękawice, fartuchy ochronne, maski, okulary, czepki, obuwie

4.4.1. Rękawice – stosowanie i zalecenia ogólne:

- a. przed założeniem rękawic i po ich zdjęciu należy zdezynfekować ręce,
- b. rękawice należy zakładać wyłącznie na suche dłonie,
- c. rękawice należy nakładać bezpośrednio przed wykonaniem określonych czynności i usuwać je natychmiast po jej zakończeniu,
- d. rękawice sterylne należy stosować w czasie wykonywania zabiegów aseptycznych – w celu ochrony pacjenta,
- e. rękawice niesterylne należy stosować w sytuacji, kiedy istnieje ryzyko skażenia skóry rąk drobnoustrojami obecnymi w materiale biologicznym,
- f. nie należy używać tej samej pary rękawic do opieki nad więcej niż jednym pacjentem,
- g. rękawice należy zmieniać między zabiegiem brudnym i czystym u tego samego pacjenta,
- h. należy wymieniać lub zdejmować rękawice po kontakcie z powierzchnią skażoną a przed kontaktem z powierzchnią czystą w środowisku pacjenta,
- i. rękawice należy zdejmować zawsze po zakończeniu pracy przy pacjencie.

Stosowanie rękawice w zależności od przeznaczenia:

- a. rękawice do badań i zabiegów – niesterylne (lateksowe, nitylowe)
- b. rękawice chirurgiczne – sterylne
- c. rękawice diagnostyczne, niesterylne, do procedur wysokiego ryzyka
- d. rękawice foliowe, np. w przypadku możliwości kontaktu z materiałem biologicznym
- e. rękawice gospodarcze

Wszystkie rękawice, z wyjątkiem rękawic gospodarczych są jednorazowego użytku.

Rękawice niesterylne – zastosowanie:

- a. do wykonywania wszystkich czynności, w czasie których występuje ryzyko kontaktu z krwią lub innym potencjalnie zakaźnym materiałem,
- b. w kontakcie z czynnikami chemicznymi,
- c. do badań diagnostycznych, np. rektoskopia,
- d. w izolacji kontaktowej.

Rękawice chirurgiczne–sterylne – zastosowanie:

- a. podczas zabiegów wykonywanych w warunkach aseptycznych

	<p style="text-align: center;">PROCEDURA</p> <p style="text-align: center;">P-DEH-E 1/2018</p>	 <p style="text-align: right;">UNIWERSYTECKI SZPITAL KLINICZNY im. Jana Mikulicza-Radeckiego WE WROCŁAWIU</p>
<p>Standard Akredytacyjny CMJ:</p>	<p style="text-align: center;">Zasady stosowania środków ochrony osobistej</p>	<p>Strona 4 z 10</p> <p>WYDANIE nr 1</p> <p>Data obowiązywania: 10. 08. 2018</p>

b. w czasie manipulacji sterylnym sprzętem

Rękawice diagnostyczne, niesterylne do procedur wysokiego ryzyka – zastosowanie:

- a. badania lekarskie, czynności terapeutyczne (kontakt z potencjalnie zakaźnym materiałem)
- b. toaleta ciała pacjentów OIT
- c. wstępne mycie endoskopów

Rękawice foliowe – zastosowanie:

- a. kontrola diurezy pacjentów OIT

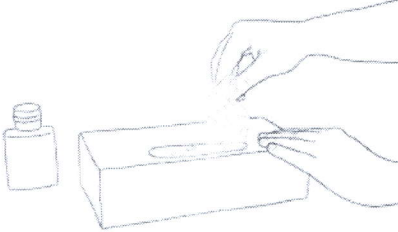
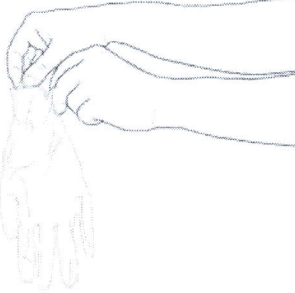
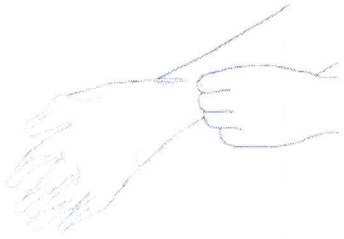
Rękawice gospodarcze – zastosowanie:

- a. podczas zabiegów mycia i dekontaminacji powierzchni
- b. podczas mycia i czyszczenia aparatury i sprzętu medycznego
- c. do przygotowania roboczych roztworów dezynfekcyjnych

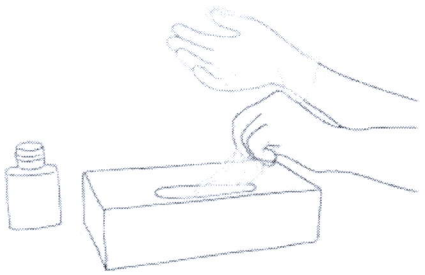
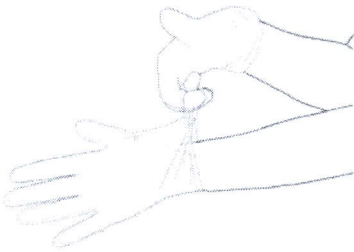

Technika zakładania/zdejmowania rękawic diagnostycznych niesterylnych

Rękawice zakłada się na czyste umyte lub zdezynfekowane ręce, po dokładnym ich osuszeniu lub wyschnięciu.

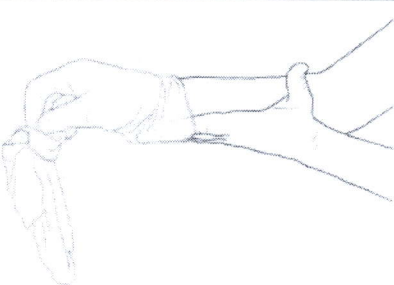
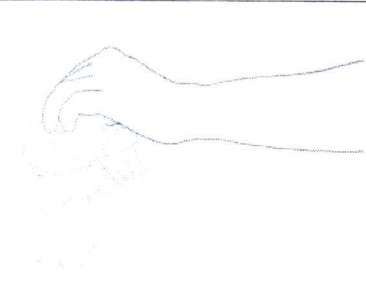
Kolejność postępowania przy zakładaniu rękawic diagnostycznych – do procedur wysokiego ryzyka

		
<p>1. Należy wyjąć rękawicę z opakowania.</p>	<p>2. Trzyma się ją za część, która będzie stykała się ze skórą.</p>	<p>3. Należy włożyć pierwszą rękę w przygotowaną rękawicę.</p>

	<p style="text-align: center;">PROCEDURA</p> <p style="text-align: center;"><i>P-DEH-E-1/2018</i></p>	 <p style="text-align: right;">UNIWERSYTECKI SZPITAL KLINICZNY im. Jana Mikulicza-Radeckiego w WROCŁAWIU</p>
<p>Standard Akredytacyjny CMJ:</p>	<p>Zasady stosowania środków ochrony osobistej</p>	<p>Strona 5 z 10</p>
		<p>WYDANIE nr 1</p>
		<p>Data obowiązywania: <i>10-08-2018</i></p>

		
<p>4. Następnie wziąć drugą rękawicę.</p>	<p>5. Należy trzymać ją za część, która nie będzie stykała się ze skórą. Rękawice powinny być dokładnie naciągnięte na dłonie.</p>	<p>6. Ubrany w rękawice dłońmi nie należy dotykać powierzchni, które mogłyby je skontaminować.</p>

Kolejność postępowania przy zdejmowaniu rękawic diagnostycznych

		
<p>1. Należy chwycić rękawicę za jej zewnętrzną przyśrodkową powierzchnię i zsunąć, wywijając wewnętrzną powierzchnią na zewnątrz. Nie wolno jej puszczać.</p>	<p>2. Drugą dłoń wsuwa się do środka zdejmowanej rękawicy i zsuwa poprzez zrolowanie i wywiniecie na zewnątrz, jednocześnie nasuwając ją na trzymaną pierwszą rękawicę.</p>	<p>3. Tak wywiniete na zewnątrz i zrolowane rękawice należy umieścić w pojemniku z odpadami.</p>

Rękawice po użyciu należy traktować jako odpad medyczny niebezpieczny zakaźny i umieszczać w pojemniku na odpady z czerwonym workiem.

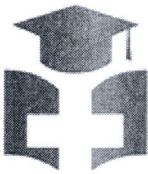
Następnie należy przeprowadzić higieniczne odkażanie rąk za pomocą środków do dezynfekcji rąk lub za pomocą wody z mydłem.

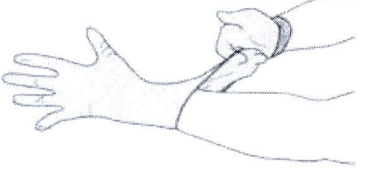
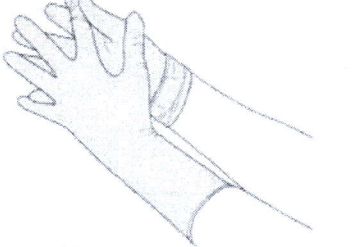
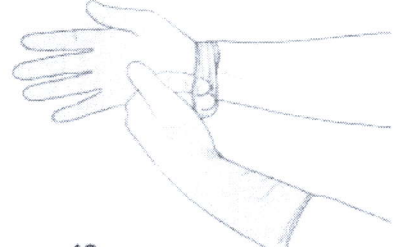
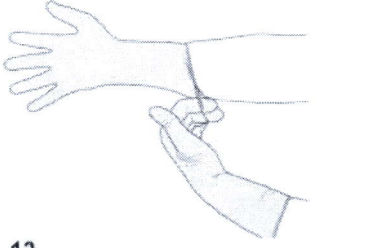
	<p style="text-align: center;">PROCEDURA</p> <p style="text-align: center;"><i>P-DEH-E. 1/2018</i></p>	 <p style="text-align: right;">UNIWERSYTECKI SZPITAL KLINICZNY im. Jana Mikulicza-Radeckiego WE WROCŁAWIU</p>
<p>Standard Akredytacyjny CMJ:</p>	<p style="text-align: center;">Zasady stosowania środków ochrony osobistej</p>	<p>Strona 6 z 10</p>
		<p>WYDANIE nr 1</p>
		<p>Data obowiązywania:</p>

Technika zakładania/zdejmowania rękawic chirurgicznych – sterylnych

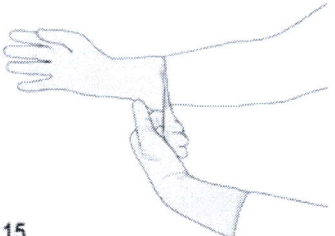
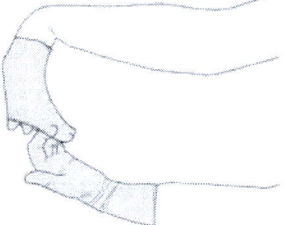
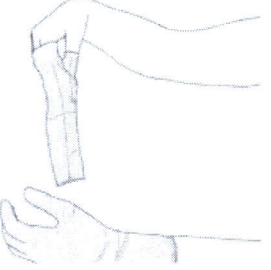
Kolejność postępowania przy zakładaniu rękawic chirurgicznych – sterylnych

 <p style="text-align: center;">1</p>	 <p style="text-align: center;">2</p>	 <p style="text-align: center;">3</p>
<p>Rękawice ubierać na umyte, dokładnie osuszone dłonie, zwłaszcza w przestrzeniach międzypalcowych.</p>	<p>Rozszczelnić kopertę zewnętrzną i wyjąć zapakowane w kopertę wewnętrzną rękawice – najlepiej, gdy ten etap jest wykonywany przez inną osobę. Trzymając w ręce skrzydełka koperty, otworzyć opakowanie.</p>	
 <p style="text-align: center;">4</p>	 <p style="text-align: center;">5</p>	 <p style="text-align: center;">6</p>
<p>Lewą ręką przytrzymać wywinęty mankiet prawej rękawicy.</p>	<p>Wyjąć prawą rękawicę, włożyć prawą rękę do prawej rękawicy.</p>	<p>Prawą rękę ubraną w rękawicę włożyć w wywiniecie mankieta lewej rękawicy.</p>
 <p style="text-align: center;">7</p>	 <p style="text-align: center;">8</p>	 <p style="text-align: center;">9</p>
<p>Unieść jednocześnie rękawicę do góry.</p>	<p>Trzymając w wywinieciu lewej rękawicy prawą rękę, włożyć lewą rękę do lewej rękawicy.</p>	

	<p style="text-align: center;">PROCEDURA</p> <p style="text-align: center;"><i>P-DEIT-E 1/2018</i></p>	 <p style="text-align: right;">UNIWERSYTECKI SZPITAL KLINICZNY im. Jana Mikulicza-Radeckiego WE WROCLAWIU</p>
<p>Standard Akredytacyjny CMJ:</p>	<p style="text-align: center;">Zasady stosowania środków ochrony osobistej</p>	<p>Strona 7 z 10</p>
		<p>WYDANIE nr 1</p>
		<p>Data obowiązywania: <i>10.08.2018</i></p>

 <p style="text-align: center;">10</p>	 <p style="text-align: center;">11</p>	 <p style="text-align: center;">12</p>
<p>Prawą ręką wywinąć do wyprostowania i naciągnąć mankiet lewej rękawicy na mankiet fartucha.</p>		<p>W wywinięciu prawej rękawicy włożyć lewą rękę ubraną w rękawicę.</p>
 <p style="text-align: center;">13</p>		
<p>Wywinąć do wyprostowania i naciągnąć mankiet prawej rękawicy na mankiet fartucha.</p>		

Kolejność postępowania przy zdejmowaniu rękawic chirurgicznych – sterylnych po użyciu.

 <p style="text-align: center;">15</p>	 <p style="text-align: center;">16</p>	 <p style="text-align: center;">17</p>
<p>Rękawice zdejmuje się przez chwycenie palcami jednej ręki za zewnętrzną część rękawicy na drugiej dłoni i częściowo naciągając ją. Zsunąć, rolując część zewnętrzną do środka. Nigdy nie zsuwa się jej całkowicie.</p>		

PROCEDURA

P - DIEL - E 1/2018

UNIWERSYTECKI
SZPITAL KLINICZNY
im. Jana Mikulicza-Radeckiego
WE WROCLAWIU

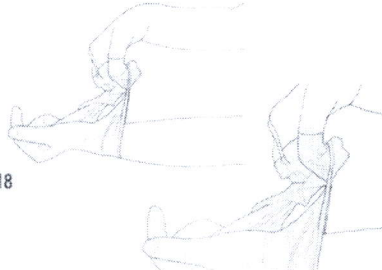
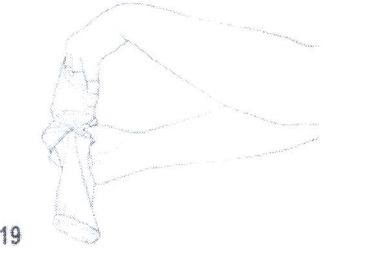
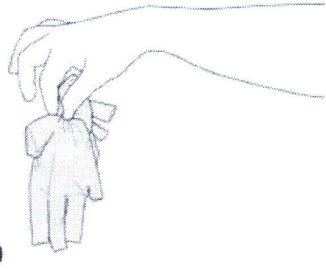
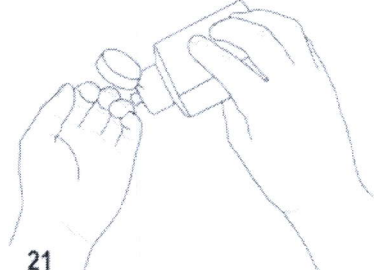
Standard Akredytacyjny
CMJ:

Zasady stosowania środków ochrony osobistej

Strona 8 z 10

WYDANIE nr 1

Data obowiązywania:

 <p>18</p>	<p>Częściowo zrolowaną i zsuniętą rękawicą należy chwycić za drugą rękawicę i postępować podobnie jak z poprzednią.</p>	
 <p>19</p>	 <p>20</p>	 <p>21</p>
<p>Wywiniętą i częściowo zsuniętą rękawicę naciąga na tę drugą.</p>		<p>Ręce poddaje się higienicznej dezynfekcji przy użyciu mydła biobójczego lub środka do dezynfekcji higienicznej rąk.</p>

Rękawice chirurgiczne skażone materiałem biologicznym po użyciu należy traktować jako odpad medyczny niebezpieczny zakaźny i umieszczać w pojemniku na odpady z czerwonym workiem.

4.4.2. Fartuchy ochronne – stosowane są w celu:

- ochrony odzieży personelu przed kontaminacją
- ochrony pacjenta podatnego na zakażenie przed mikroorganizmami, które mogą znajdować się na ubraniu lub ciele personelu
- utrzymania ubrania personelu w czystości i suchości

Stosowane obowiązkowo w sytuacjach:

- zabiegów, przy wykonywaniu których istnieje prawdopodobieństwo rozprysnięcia się krwi lub płynów ustrojowych
- możliwości skażenia odzieży materiałem zakaźnym zawierającym drobnoustroje

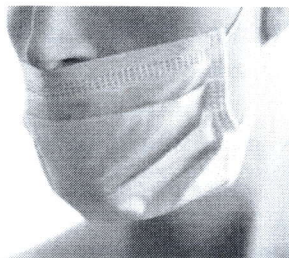
	<p style="text-align: center;">PROCEDURA</p> <p style="text-align: center;"><i>P-DEH-E 1/2018</i></p>	 <p style="text-align: right;">UNIWERSYTECKI SZPITAL KLINICZNY im. Jana Mikulicza-Radeckiego WE WROCŁAWIU</p>
<p>Standard Akredytacyjny CMJ:</p>	<p style="text-align: center;">Zasady stosowania środków ochrony osobistej</p>	<p>Strona 9 z 10</p> <p>WYDANIE nr 1</p> <p>Data obowiązywania: <i>10 08 2018</i></p>

Fartuchy niesterylne – ryzyko kontaktu z płynami ustrojowymi np. bronchoskopia
Fartuchy sterylne – procedury aseptyczne, np. założenie dojścia centralnego
Fartuchy sterylne barierowe – na sali operacyjnej podczas zabiegów operacyjnych
Fartuchy jednorazowe foliowe, zawiązywane z tyłu – bezpośredni kontakt z zainfekowanym materiałem i płynami ustrojowymi, np. usuwanie zawartości butli drenażowych, worków z moczem, basenów, ssaków oraz w sytuacji zabiegów pielęgnacyjnych lub diagnostycznych związanych z ryzykiem maszynowego skażenia lub zamoczenia odzieży.

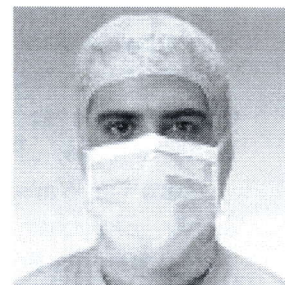
4.4.3. Maski ochronne – stosowane są w celu:

- zapobiegania rozszewaniu mikroorganizmów z nosa i jamy ustnej podczas oddychania, rozmowy, ziewania, kaszlu, kichania;
- aby chronić osobę noszącą przed wdychaniem mikroorganizmów rozszewanych przez innych.

Założona maska:

NIEPRAWIDŁOWO

PRAWIDŁOWO

Dwuwarstwowa chirurgiczna:

- podczas wykonywania zabiegów diagnostycznych, np. endoskopia/bronchoskopia,
- podczas toalety drzewa oskrzelowego u pacjenta zaintubowanego lub z rurką tracheotomią,
- kontakt z pacjentem zakażonym, np. z grypą.

Trójwarstwowa chirurgiczna – na sali operacyjnej podczas zabiegów operacyjnych.

Z filtrem hepa / P2 / N95 – kontakt z pacjentem prątkującym.

4.4.4. Okulary ochronne/osłony twarzy – stosowane są w celu ochrony oczu/twarzy przed kontaktem z aerosolem krwi lub innych płynów ustrojowych.

4.4.5. Czepki – stosowane podczas zabiegów operacyjnych i innych zabiegów aseptycznych, np. założenie dojścia centralnego. Ponadto redukują rozszewanie włosów i złuszczeń naskórka oraz ochraniają przed kontaminacją.

	<p style="text-align: center;">PROCEDURA</p> <p style="text-align: center; color: blue;">P-DEH-E 1/2018</p>	 <p style="text-align: right;">UNIWERSYTECKI SZPITAL KLINICZNY im. Jana Mikulicza-Radeckiego WE WROCŁAWIU</p>
<p>Standard Akredytacyjny CMJ:</p>	<p style="text-align: center;">Zasady stosowania środków ochrony osobistej</p>	<p>Strona 10 z 10</p>
		<p>WYDANIE nr 1</p>
		<p>Data obowiązywania: 10.08.2018</p>

5. Odpowiedzialność i uprawnienia:

5.1. Za wdrożenie i nadzór nad stosowaniem procedury w praktyce odpowiadają bezpośredni przełożeni (kierownicy klinik/działów, pielęgniarki oddziałowe) jednostek organizacyjnych Szpitala, w których realizowane są świadczenia medyczne związane z narażeniem pracowników na działanie czynników biologicznych.

5.2. Za zapewnienie dostępności środków ochrony indywidualnej oraz wyznaczenie miejsca przechowywania odpowiadają bezpośredni przełożeni (kierownicy klinik/działów, pielęgniarki oddziałowe) jednostek organizacyjnych Szpitala, w których realizowane są świadczenia medyczne związane z narażeniem pracowników na działanie czynników biologicznych.

6. Dokumenty związane z procedurą:

6.1. Akty Prawne:

1. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570 z późn. zm.)

6.2. Literatura:

1. M. Ciuruś: „Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia” Instytut Problemów Ochrony Zdrowia, Warszawa 2009
2. M. Fleischer, B. Bober- Gheek: „Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego” Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych, Warszawa 2002
3. Heczko P., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne. Podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. PZWL, Warszawa 2009

6.3. Dokumenty: Nie dotyczy.

7. **Kontrola przebiegu procedury:** Kontrola procedury w ramach obowiązujących w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym procedur epidemiologicznych.

8. Załączniki:

8.1. Załącznik nr 1 - Potwierdzenie zapoznania się z zasadami stosowania środków ochrony osobistej